

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПУБЛІЧНА СЛУЖБА”**

**Харків
2016**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПУБЛІЧНА СЛУЖБА”**

**для студентів
Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України
та Інституту підготовки юридичних кадрів
для Служби безпеки України
денної форми навчання
другого (магістерського) рівня
галузь знань 08 “Право”
спеціальності 081 “Право”**

*Затверджено вченою радою університету
(протокол № 11 від 27.06.2014 р.)*

**Харків
2016**

Програма навчальної дисципліни “Публічна служба”
для студентів Інституту підготовки кадрів для органів юстиції
України та Інституту підготовки юридичних кадрів для Служби
безпеки України денної форми навчання другого (магістерсько-
го) рівня галузь знань 08 “Право” спеціальності 081 “Право” /
уклад.: Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, В. В. Зуй та ін. – Харків:
Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 11 с.

У к л а д а ч і: Ю. П. Битяк,
Н. П. Матюхіна,
В. В. Зуй,
Д. В. Лученко,
О. Б. Червякова,
М. С. Ковтун,
О. О. Марченко,
Я. С. Рябченко,
С. А. Федчишин

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 9 від 02.09.2016 р.)*

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2016

В С Т У П

Публічна служба – навчальна дисципліна, метою якої є опанування студентами знань про сутність публічної служби, її систему, види та правове забезпечення, вироблення у студентів умінь практичного застосування законодавства, що регулює відносини у сфері публічної служби (державної служби в органах виконавчої влади, апараті органів законодавчої та судової влади, правоохоронних органах, служби в органах місцевого самоврядування).

Завдання навчальної дисципліни полягає у засвоєнні основних понять у сфері публічної служби, її системи, положень щодо управління державною службою, правового статусу державних службовців, проходження державної служби, запобігання корупції у сфері публічної служби, особливостей служби в Апараті Верховної Ради України, апараті органів судової влади, правоохоронних органах, органах виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Навчання відбувається у формі лекцій, практичних занять, індивідуальних і групових консультацій, самостійної роботи студентів, виконання ними індивідуальних завдань. Якість засвоєння матеріалу перевіряється на іспиті.

У результаті оволодіння навчальною дисципліною “Публічна служба” студенти п о в и н н і:

з н а т и сутність основних категорій у сфері публічної служби, її систему та складові; місце державної служби в системі публічної служби, її принципи, види та правові засади, основні моделі державної служби, організаційно-правові засади управління державною службою, правовий статус державних службовців, особливості проходження державної служби та запобігання корупції у сфері публічної служби, особливості державної служби в окремих органах публічної влади та служби в органах місцевого самоврядування;

у м і т и використовувати отримані знання у практичній діяльності; вільно орієнтуватись у системі нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері публічної служби; правильно тлумачити та застосовувати правові норми, що регулюють відносини у сфері публічної служби; використовувати досягнення юридичної науки для вирішення професійних завдань у сфері публічної служби; користуватись науковою та спеціальною літературою, електронними та іншими інформаційними джерелами.

З М І С Т

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯК СКЛАДОВА ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ

Загальні засади публічної служби

Поняття та ознаки публічної служби, її місце в системі публічного управління. Підходи до визначення поняття “публічна служба” (державна служба в органах виконавчої влади, апараті органів законодавчої та судової влади, правоохоронних органах, служба в органах місцевого самоврядування), загальна характеристика її основних видів. Співвідношення понять “публічна служба”, “державна служба”, “муніципальна служба”, “цивільна служба”, “мілітаризована служба”.

Державна служба в системі публічної служби, її види, принципи та правове регулювання

Поняття державної служби, її види та принципи. Правові засади державної служби. Сучасні моделі державної служби: а) “відкрита” (або посадова) англосаксонська модель державної служби – відносно децентралізована відкрита модель, що реалізується у Великій Британії, й децентралізована відкрита модель – у США; б) “закрита” (або кар’єрна) модель державної служби, притаманна країнам континентальної Європи: централізована закрита модель – французька; відносно децентралізована модель – німецька. Основні риси відкритої та закритої моделей державної служби. Особливості організації моделі державної служби в Україні.

Управління державною службою

Поняття управління державною службою. Завдання та принципи управління державною службою. Правові засади управління державною службою. Система управління державною службою. Кабінет Міністрів України як орган управління державною службою. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби. Комісія з питань вищого корпусу державної служби. Конкурсна комісія як суб'єкт управління державною службою. Керівник державної служби. Служба управління персоналом.

Кадрова політика у сфері державної служби. Види (типи) державних посад. Політичні, адміністративні та патронатні посади, їх особливості та співвідношення. Патронатна служба.

Правовий статус державних службовців

Поняття та види державних службовців. Посадова особа. Співвідношення понять “посадова особа” та “службова особа”. Поняття та елементи правового статусу державних службовців. Права, обов'язки і гарантії державних службовців. Обмеження державних службовців. Підпорядкування державного службовця та виконання наказу (розпорядження), доручення. Політична неупередженість державних службовців, її зміст та особливості.

Загальна характеристика юридичної відповідальності державних службовців. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державних службовців. Порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності. Адміністративна відповідальність державних службовців. Порядок притягнення державних службовців до адміністративної відповідальності.

Проходження державної служби

Проходження державної служби: поняття та стадії. Право на державну службу відповідно до законодавства України. Вимоги до осіб, які претендують на вступ на державну службу. Процедури вступу на державну службу, їх види. Конкурс на зайняття вакантної посади державної служби. Спеціальна перевірка при вступі на державну службу. Призначення на посаду державної служби. Випробування. Присяга державного службовця.

Категорії посад державної служби та ранги державних службовців. Службова кар'єра: зміст та основні процедури. Оцінювання результатів службової діяльності. Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців. Стажування державних службовців. Переведення та службове відрядження державних службовців. Зміна істотних умов державної служби. Заохочення державних службовців. Відсторонення від виконання посадових обов'язків та проведення службового розслідування щодо державних службовців. Підстави припинення державної служби. Засоби правового захисту державних службовців.

Запобігання корупції у сфері публічної служби

Механізми запобігання корупції у сфері публічної служби. Етичні засади публічної служби. Кодекси етики та правила етичної поведінки. Конфлікт інтересів у публічній службі, запобігання йому та врегулювання. Фінансовий контроль як захід запобігання корупції у публічній службі. Суб'єкти запобігання корупції у сфері публічної служби, їх види та компетенція.

II. ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В ОКРЕМИХ ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Державна служба в апараті органів законодавчої та судової влади

Правове та організаційне забезпечення державної служби в Апараті Верховної Ради України. Правовий статус державних службовців в Апараті Верховної Ради України. Проходження державної служби в Апараті Верховної Ради України.

Правове та організаційне забезпечення державної служби в апараті органів судової влади. Види і правовий статус державних службовців в апараті органів судової влади. Правовий статус помічника судді. Проходження державної служби в апараті органів судової влади.

Особливості проходження державної служби в органах виконавчої влади

Загальна характеристика державної служби в органах виконавчої влади. Державна служба в Національній поліції. Поняття та принципи служби в Національній поліції. Правові та організаційні засади служби в Національній поліції. Проходження служби в Національній поліції. Дисциплінарна відповідальність поліцейських.

Дипломатична служба. Поняття та принципи дипломатичної служби. Правове та організаційне забезпечення дипломатичної служби. Проходження дипломатичної служби. Дисциплінарна відповідальність працівників дипломатичної служби.

Військова служба як державна служба особливого характеру. Поняття, принципи та види військової служби. Правове та організаційне забезпечення військової служби. Проходження військової служби. Альтернативна (невійськова) служба, порядок її проходження. Дисциплінарна відповідальність військовослужбовців. Організаційно-правові засади служби в органах Служби безпеки України. Склад кадрів Служби безпеки України. Проходження військової служби в органах Служби безпеки України.

Служба в органах прокуратури

Загальна характеристика служби в органах прокуратури. Правове та організаційне забезпечення служби в органах прокуратури. Проходження служби в органах прокуратури. Дисциплінарна відповідальність прокурорів.

Служба в органах місцевого самоврядування

Поняття, ознаки та принципи служби в органах місцевого самоврядування. Правове та організаційне забезпечення служби в органах місцевого самоврядування. Правовий статус посадових осіб місцевого самоврядування. Проходження служби в органах місцевого самоврядування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: [монографія] / Ю. П. Битяк. – Харків: Право, 2005. – 304 с.

Вапнярчук Н. М. Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання дисциплінарної відповідальності державних службовців в Україні: монографія / Н. М. Вапнярчук. – Харків: Юрайт, 2012. – 312 с.

Державна служба в Україні: теоретико-правова характеристика у контексті реформування законодавства: [монографія] / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла-Тіунова, О. В. Бачеріков та ін.; за заг. ред. С. В. Ківалова, Л. Р. Білої-Тіунової. – Одеса: Фенікс, 2013. – 438 с.

Кагановська Т. Є. Кадрове забезпечення державного управління в Україні: монографія / Т. Є. Кагановська. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. – 360 с.

Кірмач А. В. Проходження державної служби: європейський досвід правового регулювання: [монографія] / А. В. Кірмач; відп. ред. В. Б. Авер'янов. – Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – 192 с.

Кравченко О. О. Управління державною службою в Україні: на шляху до вдосконалення: [монографія] / О. О. Кравченко; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. – Симферополь: Крим. письменник, 2010. – 212 с.

Падалко Г. В. Теорія служби в органах місцевого самоврядування в Україні: муніципально-правове дослідження: [монографія] / Г. В. Падалко. – Харків: Право, 2012. – 288 с.

Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України: монографія / А. В. Кірмач, В. П. Тимошук, М. В. Фігель та ін.; за заг. ред. В. П. Тимошука, А. М. Школика. – Київ: Кокус-Ю, 2007. – 735 с.

Навчальне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПУБЛІЧНА СЛУЖБА”

для студентів
Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України
та Інституту підготовки юридичних кадрів
для Служби безпеки України
денної форми навчання
другого (магістерського) рівня
галузь знань 08 “Право”
спеціальності 081 “Право”

У к л а д а ч і: БИТЯК Юрій Прокопович,
МАТЮХІНА Наталія Петрівна,
ЗУЙ Валентина Василівна,
ЛУЧЕНКО Дмитро Валентинович,
ЧЕРВЯКОВА Олена Борисівна,
КОВТУН Марина Сергіївна,
МАРЧЕНКО Олена Олександрівна,
РЯБЧЕНКО Ярослава Степанівна,
ФЕДЧИШИН Сергій Анатолійович

Відповідальний за випуск *В. М. Гаращук*

Редактор *Л. М. Рибалко*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2016

Підп. до друку 16.09.2016 р. Вид. № 162.
Зам. № 162.